

13. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบริษัทมีคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่สอบทานระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพื่ออนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทจะมีผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้บริหาร เข้าร่วมประชุมด้วยตามความเหมาะสม เพื่อนำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา รับทราบ ติดตามความคืบหน้า และหาแนวทางแก้ไขข้อสังเกตเพื่อให้สามารถแก้ไขประเด็นข้อสังเกตได้อย่างทันที่

อีกทั้งบริษัทได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระจากภายนอก โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2556 บริษัทได้แต่งตั้งบริษัท บีเค ไอเอ แอนด์ ไอซี จำกัด ซึ่งดำเนินการโดยนางสาวบุญณี กุศลโสภิต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านระบบบัญชีและการควบคุมภายในเป็นอย่างดี ให้เป็นที่ปรึกษาในการวางระบบการควบคุมภายในให้แข็งแกร่ง พร้อมทั้งดำเนินการขจัดความเสี่ยงและรายการที่ผิดปกติ โดยนางสาวบุญณี กุศลโสภิตได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และนำเสนอผลการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยทุก ๆ 3 เดือน

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีของบริษัทจากบริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ได้มีการพิจารณาการควบคุมภายในของบริษัท ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินของบริษัท เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน โดยพบข้อสังเกตเพิ่มเติมสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัทและแจ้งให้บริษัททราบพร้อมกับข้อเสนอแนะเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

โดยในแต่ละส่วนงานดังกล่าว ได้มีการนำเสนอออกมาในรูปธรรมซึ่งแสดงถึงข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และการติดตามผล ซึ่งจะส่งผลให้การควบคุมภายในช่วยสกัดกั้นความเสี่ยงเปล่าที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยมีรายละเอียดดังนี้

13.1 การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในโดยคณะกรรมการบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2557 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการได้ประเมินระบบควบคุมภายในโดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ทั้ง 5 ส่วน คือ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) , การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) , มาตรการควบคุม (Control Activities) , ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) และระบบการติดตาม (Monitoring Activities) ภายหลังจากการประเมินแล้วคณะกรรมการมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในของบริษัทที่มีความเพียงพอและเหมาะสม โดยบริษัทได้จัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีระบบควบคุมภายในในเรื่องการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทอยู่ให้สามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทและบริษัทอยู่จากการที่กรรมการหรือผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ รวมถึงการทำธุรกรรมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน อย่างเพียงพอแล้ว รวมถึงมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความอิสระในการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตรวจสอบได้กำชับเรื่องการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การปฏิบัติงานของบริษัทเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ บริษัท ยังมีระบบการจัดเก็บเอกสารสำคัญที่ทำให้กรรมการ ผู้สอบบัญชี และผู้มีอำนาจตามกฎหมายสามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควร

13.2 การประเมินระบบการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายใน

บริษัท บีเค ไอเอ แอนด์ ไอซี จำกัด ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ประเมิน ตรวจสอบและติดตามการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของบริษัทตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2556 โดยทำการประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนการตรวจสอบ

ภายในรายปี ดำเนินการตรวจสอบ ตลอดจนตรวจติดตามผลการปรับปรุงระบบ และรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย ทุกไตรมาส มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในปัจจุบัน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเหมาะสมและเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท โดยที่ผ่าน มาผู้ตรวจสอบภายในได้เข้าตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของบริษัทในเบื้องต้น โดยให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญและได้ดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ตรวจสอบภายในแล้ว

ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 ผู้ตรวจสอบภายในได้ประเมินระบบควบคุมภายใน ได้นำแนวคิดการประเมินผลของการควบคุม ภายในตามแนว COSO มาใช้ประเมินผลขั้นต้น เพื่อเป็นการประเมินความเพียงพอของโครงสร้างการควบคุมโดยภาพรวม โดยใช้วิธีการ สอบถามกับผู้บริหารระดับสูงและฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในแต่ละระบบงาน พร้อมสังเกตการณ์การปฏิบัติงานภายในองค์กร เพื่อเป็น การสะท้อนถึงความเข้มแข็ง หรือ อ่อนแอ ของระบบการควบคุมภายในทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมเพื่อการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) กิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities) ข้อมูลสารสนเทศและการ ติดต่อกับสื่อสาร (Information & Communication) การติดตามและประเมินผล (Monitoring) ผลการประเมินความเพียงพอของโครงสร้าง การควบคุมโดยภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าว

การประเมินของผู้ตรวจสอบภายในเบื้องต้นได้รวมถึงการประเมินระบบการควบคุมภายในของแต่ละฝ่ายตามระบบการทำงาน ที่สำคัญของบริษัท โดยการสอบถามจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และสังเกตการปฏิบัติงานนั้น สำนักงานฯ ได้พบข้อสังเกต/ ความเสี่ยงบางประการที่มีสาระสำคัญ และสมควรแจ้งให้บริษัท ทราบพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อให้บริษัท รับทราบและพิจารณาปรับปรุง แก้ไขตามแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการองค์กร
2. ด้านบัญชีและการเงิน
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ด้านการขายและให้บริการ
5. ด้านผลิตภัณฑ์
6. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
7. ด้านการควบคุมสินทรัพย์ถาวร

โดยจัดทำเป็นรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในเบื้องต้น โดยสรุปเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะซึ่งได้นำเสนอต่อ คณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2556 โดยจากการประเมินระบบการ ควบคุมภายในของแต่ละฝ่ายตามระบบการทำงานเบื้องต้นยังมีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไข บริษัทได้มอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในเข้า ตรวจสอบแต่ละระบบของบริษัทประจำทุกเดือน ซึ่งได้ตรวจไปแล้วในเรื่อง 5 ระบบหลัก ได้แก่ การขายสินค้าในประเทศ-การติดตามหนี้ และควบคุมการรับชำระเงิน การควบคุมสินค้าคงเหลือ ระบบควบคุมสินทรัพย์ถาวร การจัดซื้อสินค้าในประเทศ การจัดซื้อต่างประเทศ และรายงานให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบและพิจารณาประจำทุกไตรมาส ในปี 2556 – 2557 ดังนี้

ลำดับ	แผนการตรวจ	พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน	ประชุมคณะกรรมการ ตรวจสอบครั้งที่(วันที่)
1	มีนาคม 2556	ประเมินระบบการควบคุมภายในเบื้องต้นตามแนว COSO	1/2556 (6 มิ.ย. 56)
	-	แผนงานตรวจสอบภายในสำหรับปี 2556	
2	-	คู่มืออำนาจอนุมัติดำเนินการ	2/2556 (23 ส.ค. 56)
3	กรกฎาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการขายสินค้าในประเทศ	
4	สิงหาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการติดตามหนี้และควบคุมการรับชำระเงิน	3/2556 (22 พ.ย. 56)
5	กันยายน 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการจ่ายชำระเงิน	
6	ตุลาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ	
7	พฤศจิกายน 2556	ติดตามผล-ประเด็นจากการประเมินระบบการควบคุมภายใน (COSO)	1/2557 (17 ม.ค.57)

ลำดับ	แผนการตรวจ	พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน	ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่(วันที่)
		ติดตามผล-ประเด็นจากตรวจสอบภายในเดือน ก.ค.-ต.ค. 56	
8	ธันวาคม 2556	ตรวจสอบระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร	
	-	แผนงานตรวจสอบภายในสำหรับปี 2557	
9	-	คู่มือปฏิบัติงานของบริษัท	3/2557(27 มี.ค. 57)
10	มกราคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ (เพิ่มเติม)	
11	กุมภาพันธ์ 2557	ตรวจสอบ-ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ	
12	มีนาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร(เพิ่มเติม) ติดตามผลของเดือน มี.ค 57 – เรื่องระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ	4/2557(14 พ.ค. 57)
13	เมษายน 2557	ตรวจสอบ-ระบบการจัดซื้อสินค้าและการจ่ายชำระต่างประเทศ ติดตามผลของเดือน ก.พ 57 – เรื่องระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ	
14	พฤษภาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการขายสินค้าและรับชำระจากลูกค้าต่างประเทศ ติดตามผลของเดือน มี.ค 57 – เรื่องระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร	
15	มิถุนายน 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการขายสินค้า ติดตามผลของเดือน เม.ย 57 – เรื่องระบบการจัดซื้อสินค้าและการจ่ายชำระต่างประเทศ	5/2557 (13 ส.ค.57)

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำคู่มือแผนผังทางเดินเอกสาร (Document Flowchart Manual) เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัท มีประสิทธิภาพและมีการควบคุมภายในที่ดี ตลอดจนให้มีหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีที่สมบูรณ์และครบถ้วน การจัดทำบัญชีเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการควบคุมการตัดสินใจ และการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน ซึ่งได้เริ่มจัดทำตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2556 และได้รับการพิจารณาอนุมัติจากการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2557 และเริ่มประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 โดยมีทั้งหมด 15 ระบบ ดังนี้

1. ระบบการขายสินค้าในประเทศ	9. ระบบการจ่ายชำระเงินเจ้าหนี้ต่างประเทศ
2. ระบบการขายสินค้าต่างประเทศ	10. ระบบการจ่ายชำระเงินอื่นๆ
3. ระบบการรับชำระเงินจากลูกหนี้การค้าในประเทศ	11. ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ
4. ระบบการรับชำระเงินจากลูกหนี้ต่างประเทศ	12. ระบบเงินเดือนและค่าแรง
5. ระบบการรับชำระเงินอื่นๆ	13. ระบบเงินสดย่อย
6. ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ	14. ระบบเงินทดรองจ่าย
7. ระบบการจัดซื้อสินค้าต่างประเทศ	15. ระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร
8. ระบบการจ่ายชำระเงินเจ้าหนี้ในประเทศ	

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในแต่ละครั้งจะมีการเสนอแนะเพื่อให้บริษัทได้ปรับปรุงระบบการทำงานในส่วนต่างๆ ซึ่งบริษัทได้แก้ไขและปรับปรุงระบบให้ดีขึ้นตามลำดับ โดยการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 5/2557 ในวันที่ 13 สิงหาคม 2557 รายงานของผู้ตรวจสอบภายในมีข้อเสนอแนะระดับความเสี่ยงกลาง-ต่ำ ซึ่งสามารถสรุปข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และการดำเนินการของ บริษัทที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วซึ่งตรวจติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน ดังนี้

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
1. ด้านการขาย และการรับชำระ			
1. บริษัทมีการจัดทำงบประมาณสำหรับ Marketing Master Plan โดยแบ่งเป็นหัวข้อในแต่ละเรื่องว่าจะดำเนินการเรื่องใดบ้างพร้อมกำหนดงบประมาณสำหรับแต่ละหัวข้อไว้แล้ว รวมประมาณ 7.62 ล้านบาท แต่จะยังไม่ระบุการจัดแคมเปญ Promotion ที่ชัดเจนว่าจะมีลักษณะรายละเอียดเป็นเช่นไร จึงบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการซึ่งพบว่ามีงบบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายแล้วสะสมถึงเดือน มิ.ย. 2557 ในบัญชีค่าโฆษณาและส่งเสริมการขาย และบัญชีส่งเสริมการขายของแถม รวมจำนวน 1.56 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 20.39 ของประมาณการที่กำหนดไว้)	L	ควรนำข้อมูลงบประมาณสำหรับ Marketing Master Plan ที่มีการจัดสรรตัวเลขงบประมาณสำหรับแต่ละกิจกรรมที่ชัดเจนและผ่านการอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้ว มาพิจารณำบันทึกบัญชีประมาณการค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายให้สม่ำเสมอตามงวดบัญชีในแต่ละเดือน เพื่อสามารถวิเคราะห์ตัวเลขค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม	บริษัทได้นำข้อมูลเอกสารหลักฐาน Marketing Master Plan ที่มีตัวเลขงบประมาณที่ชัดเจนในแต่ละกิจกรรมให้ผู้สอบบัญชีใช้เป็นหลักฐานพิจารณา แล้วตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม 2557
2. จากการตรวจสอบเอกสารใบกำกับภาษี พบว่ามีการถนอมสินค้าให้กับลูกค้า โดยแสดงรายการสินค้าแบบไม่มีมูลค่าเรียกเก็บ ซึ่งเกิดจากการจัดโปรโมชั่นของบริษัทในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่อาจเกิดขึ้นพร้อมการขายหรือจากการสะสมยอดซื้อแล้วได้ส่วนลดของแถม แต่การปฏิบัติ ณ ปัจจุบันไม่มีนาสินค้าที่ให้ลูกค้าโดยไม่ได้เรียกเก็บเงินไม่ว่าจากกรณีใดๆ มาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย และไม่ได้นำมาคำนวณมูลค่าเพื่อนำส่งภาษีขาย	L	บริษัทควรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายเพื่อความถูกต้องของประเภทค่าใช้จ่าย และใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงควบคุมการใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันบริษัทบันทึกรายการดังกล่าวเข้าต้นทุนขาย และนำยื่นภาษีมูลค่าเพิ่มให้ถูกต้องสำหรับรายการสินค้าที่ระบุว่ามีมูลค่าเรียกเก็บ ส่วนการคำนวณมูลค่าสินค้าส่งเสริมการขายเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้พิจารณาตามเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนด	บริษัทดำเนินการโดย สำหรับ Promotion ในปี 2557 ได้ดำเนินการตามเกณฑ์ที่เสนอแนะข้างต้นทันที ส่วนสินค้าของสมนาคุณที่มีการแลกของรางวัลไปแล้วได้นำส่งภาษีขายในเดือนกรกฎาคม 2557 แล้ว
3. การบันทึกบัญชีขายสินค้าต่างประเทศไม่ได้แยกรหัสบัญชีไว้ต่างหาก แต่บันทึกแยกตามประเภทของสินค้าเช่นเดียวกับขายใน	L	ควรจัดทำเอกสารใบสำคัญขายใช้อ้างอิงการบันทึกบัญชีขายต่างประเทศคู่กับเอกสาร Invoice พร้อมแสดงอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้คำนวณมูลค่าการบันทึก	ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอแนะเมื่อเดือนมิถุนายน 2557

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
ประเทศ โดยไม่ได้จัดทำเอกสารใบสำคัญการบันทึกบัญชี แต่อ้างอิงจากเอกสาร Invoice ที่แสดงมูลค่าเป็นเงินต่างประเทศ		บัญชี และระบุให้ทราบว่ามีรายการสินค้าใน Invoice รายการใดบันทึกเข้าบัญชีขายภายใน หรือบัญชีขายภายนอก เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้องของมูลค่าที่บันทึกบัญชี	
4. การบันทึกบัญชีขายสินค้าต่างประเทศ จะถูกผูกจากระบบคอมพิวเตอร์ว่ามีรหัสสินค้าใดบันทึกเข้าบัญชีใดแยกตามประเภทสินค้า แต่พบว่ามีการรหัสสินค้าผิด	L	แจ้งให้แผนก IT แก้ไขรายการสินค้าที่ผูกข้อมูลการบันทึกบัญชีผิดให้ถูกต้องทันที พร้อมให้ตรวจสอบการผูกรหัสสินค้าแต่ละรายการใหม่ เพื่อปรับแก้ให้ถูกต้องหากพบรายการสินค้ารหัสอื่นที่ผูกข้อมูลผิด	ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้วตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557
5. การขายสินค้าต่างประเทศนอกจากค่าสินค้าที่ส่งให้ลูกค้าต่างประเทศแล้ว มีข้อตกลงกับลูกค้าเพิ่มเติมในการเรียกเก็บค่า Packing ต่างหาก โดยรวบรวมเรียกเก็บจาก Packing เป็นรายเดือน โดยออก Invoice ยอดเงินต่างประเทศ แสดงรายละเอียดของ Packing ด้วยมูลค่ารวม VAT แต่มาออกเอกสารใบเพิ่มหนี้ เป็นยอดเงินบาทสำหรับบันทึกบัญชีขาย และเสีย VAT ด้วยยอดสุทธิใบเพิ่มหนี้ และบริษัทออกใบลดหนี้ที่เกิดขึ้นจากการส่งของขาด/เกินหรือ Reject ของลูกค้าที่เกิดขึ้นระหว่างเดือน โดยอ้างอิงรหัสสินค้า เพียง Invoice ต่างประเทศบิลสุดท้ายของเดือนเพียงรายการเดียว	M	ควรนำแยกการปฏิบัติและบันทึกบัญชีจากรายการที่เกิดขึ้นต่างกันให้ถูกต้องตามเกณฑ์ดังนี้ - Invoice ที่เรียกเก็บค่า Packing ควรบันทึกเป็นรายได้อื่น ด้วยยอดตาม Invoice ที่แปลงค่าเป็นเงินบาทตามวันที่ Invoice - ใบเพิ่มหนี้ และใบลดหนี้ที่เกิดจากการส่งของขาด/เกิน ต้องบันทึกปรับปรุงปริมาณ Stock ในระบบให้ถูกต้อง และบันทึกบัญชีเพิ่มลดรายได้จากการขายให้ถูกต้อง โดยไม่กระทบกับ VAT ใบลดหนี้ที่เกิดขึ้นจากการ Reject จากลูกค้า (แต่ไม่มีของส่งกลับคืน) ไม่ต้องบันทึกเข้า Stock ในระบบ แต่บันทึกเป็นส่วนลดจ่ายและลดยอดลูกหนี้ โดยไม่กระทบกับ VAT	บริษัทดำเนินการตามข้อเสนอแนะทันทีในเดือนพฤษภาคม 2557
2. ควบคุมสินค้าคงเหลือ (จากสรุปผลการตรวจสอบประจำไตรมาส1/2557)			
1. จากการสังเกตการณ์พบสินค้าประเภทแบตเตอรี่ บรรจุกฎภัณฑ์ และวัสดุบางประเภทส่วนหนึ่งมีสภาพเก่ามาก อาจเสื่อมสภาพหมดอายุไม่สามารถขายหรือใช้งานได้แล้ว	L	ผู้รับผิดชอบแผนกคลังควรแยกรายการสินค้าที่มีสภาพเก่าหรือ เสื่อมสภาพหมดอายุการใช้งานแล้ว จัดเก็บไว้ต่างหาก โดยไม่ต้องนำไปจัดเก็บที่คลังสินค้าใหม่แล้วสรุปรายการสินค้าดังกล่าวให้ผู้บริหารทราบเพื่อพิจารณาบริหารจัดการทันที	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีการปรับปรุงตั้งค่าเพื่อสินค้าเสื่อมสภาพจากแบตเตอรี่ที่ไม่เคลื่อนไหวแล้วรวม 184,176.15 บาท ส่วนบรรจุกฎภัณฑ์ และวัสดุบางประเภทที่มีสภาพเก่ามาก แผนกคลัง

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
			ได้แยกใช้ต่างหาก ซึ่งพบว่าไม่มีมูลค่าไม่มากนักและอยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะมีรายการใดสามารถนำไปใช้ได้บ้าง
3. ควบคุมสินทรัพย์ถาวร			
1. บริษัท มีการเปลี่ยนแปลงรหัสสินทรัพย์และได้ติดรหัสสินทรัพย์ใหม่แล้ว แต่ในระบบยังคงเป็นรหัสเดิม เนื่องจากระบบไม่สามารถแก้ไขได้ จึงแก้ไขรหัสใหม่ใน File Excel	L	ผู้નાการตรวจนับสินทรัพย์ควรมีข้อมูลทะเบียนสินทรัพย์ตัวใหม่ ที่มีรหัสสินทรัพย์ตรงตามรหัสที่ติดอยู่ที่ตัวสินทรัพย์ เพื่อความสะดวกในการติดตามตรวจนับตามรหัสสินทรัพย์ที่กำหนดใหม่	สุ่มตรวจนับสินทรัพย์ที่ซื้อมาก่อนปี 2556 ใหม่ ณ วันที่ 31 พ.ค. 2557 พบว่าสามารถตรวจนับได้ครบถ้วนทุกรายการตามที่สุ่มตรวจนับ มีการติดรหัสที่ตัวสินทรัพย์ถูกต้อง
2. สินทรัพย์บางรายการเป็นการซื้ออะไหล่มาเปลี่ยนของเดิมที่เสีย แต่บันทึกเป็นสินทรัพย์อีกหนึ่งรายการ เช่น เฟือง Gear มูลค่าตามบัญชีคงเหลือ 0.33 ล้านบาท ซื้อเมื่อวันที่ 16 พ.ย. 2554 คิดอายุการใช้งาน 5 ปี แต่ซื้อมาเพื่อซ่อมเครื่องผสมยาง เนื่องจากมีอะไหล่ของเก่าเสียใช้งานไม่ได้	L	ควรพิจารณาว่าอะไหล่ที่นำมาเปลี่ยนแทนมีอายุการใช้งานต่างจากเครื่องจักรหลักหรือไม่อย่างไร - กรณีแยกเป็นส่วนประกอบอายุต่างจากเครื่องจักรหลัก ควรปรับปรุงมูลค่าอะไหล่ของสินทรัพย์ตัวที่เสียออกจากบัญชี แล้วบันทึกอะไหล่ตัวใหม่เป็นส่วนประกอบของเครื่องจักรหลัก แล้วตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานของอะไหล่ตัวใหม่ กรณีเสื่อมค่าตามเครื่องจักรหลัก และใช้กับเครื่องจักรอื่นไม่ได้ควรบันทึกเป็นค่าซ่อมแซม	กำหนดนโยบายเรื่องการซื้ออะไหล่เพื่อเปลี่ยนกับสินทรัพย์ โดยให้ฝ่ายผลิตหรือผู้ใช้งานระบุในใบขอซื้อมาว่าใช้เปลี่ยนกับสินทรัพย์อะไร และให้แผนกบัญชีพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้ตรวจสอบภายในแนะนำ
3. บัญชียานพาหนะส่วนหนึ่งเป็นอุปกรณ์ติดตั้ง GPS แต่ปัจจุบันไม่ได้ใช้งานแล้ว ไม่สามารถติดตามรถจากการตั้ง GPS แต่ยังคงบันทึกเป็นสินทรัพย์อยู่ประมาณ 70,181.47 บาท	L	ควรพิจารณาว่าอุปกรณ์ GPS ยังสามารถใช้ประโยชน์ได้อยู่ หรือยังต้องการใช้ประโยชน์อยู่หรือไม่ เพื่อจะได้พิจารณาปรับปรุงรายการอุปกรณ์ติดตั้ง GPS รวมค่าติดตั้งเครื่อง ตามบัญชีให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง	บริษัทยังคงมีการติด GPS ไว้ที่ตัวรถ แต่ไม่ได้ใช้งาน ณ วันที่ตรวจสอบ (31 พ.ค.2557) ยังไม่มีการปรับตัดจำหน่ายออกจากบัญชี โดยบริษัทขอพิจารณาก่อนว่าจะใช้งานต่อไปหรือไม่ หากไม่มีการใช้ต่อไปจะตัดจำหน่ายภายในสิ้นปี 2557
4. รายการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไม่ได้จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่จัดประเภทรวมอยู่ในหมวดเครื่องใช้สำนักงาน รวมราคา	L	ควรจัดประเภทรายการโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	กำหนดรหัสบัญชีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แยกต่างหากแล้ว ตั้งแต่วันที่ 2/2557 เป็นต้นไป

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
ทุน 1.56 ล้านบาท มูลค่าตามบัญชีคงเหลือ 1.02 ล้านบาท			
5. ไบรรับสินทรัพย์เพื่อควบคุมให้รู้ว่าใครคือผู้รับผิดชอบสินทรัพย์ ในปี 2557 พบว่า ส่วนใหญ่จัดทำเอกสารเรียบร้อย ยกเว้น 1 รายการไม่มีไบรรับสินทรัพย์ และ 4 รายการไม่ได้ลงนามผู้รับผิดชอบสินทรัพย์	L	การรับสินทรัพย์ที่บันทึกเข้าทะเบียนสินทรัพย์ทุกรายการควรจัดทำไบรรับสินทรัพย์ควบคุมตามที่คู่มือการปฏิบัติงานกำหนด และลงนามผู้รับผิดชอบตามที่กำหนดในหลักฐานให้ครบถ้วน เพื่อเป็นหลักฐานในการติดตามได้ภายหลัง	จากการติดตามเพิ่มไบรรับสินทรัพย์พบว่าเอกสารไบรรับสินทรัพย์มีการลงนามผู้รับผิดชอบครบถ้วนแล้ว
6. รายละเอียดของเครื่องจักรระหว่างติดตั้ง และอาคารระหว่างก่อสร้างยังจัดทำไม่แล้วเสร็จ ตามข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับมียอดไม่ตรงกับยอดคงเหลือตามบัญชี	M	ควรเร่งสรุปข้อมูลรายละเอียดของบัญชีเครื่องจักรระหว่างติดตั้ง และอาคารระหว่างก่อสร้างให้ชัดเจน โดยพิจารณาจากหลักฐานและสินทรัพย์ที่มีอยู่จริงให้สัมพันธ์กัน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมูลค่าของสินทรัพย์ที่ต้องโอนเข้าทะเบียนสินทรัพย์เมื่อพร้อมใช้งานและเริ่มคิดค่าเสื่อมราคาให้ถูกต้องตามมูลค่าที่ได้มา (ราคาทุน) ของสินทรัพย์นั้น ๆ	บริษัทได้จัดทำรายละเอียดของเครื่องจักรระหว่างติดตั้ง และอาคารระหว่างก่อสร้างคงเหลือ ณ วันที่ 31 พ.ค. 2557 แล้ว และเปรียบเทียบกับมูลค่าคงเหลือในบัญชีแยกประเภทพบว่า - เครื่องจักรระหว่างติดตั้ง มูลค่า 4.56 ล้านบาท มียอดตรงกัน - อาคารระหว่างก่อสร้าง มูลค่า 82.94 ล้านบาท มียอดต่างจากรายละเอียด 58,504.67 บาท โดยได้ปรับปรุงในไตรมาส 2/2557
7. ทะเบียนสินทรัพย์ที่ใช้คำนวณค่าเสื่อมราคาชุดใหม่ที่จัดทำในปี 2557 พบว่าบางรายการมีข้อมูลขัดแย้งกัน เช่น สินทรัพย์ชนิดเดียวกันชื่อต่างปีแต่มีอายุการใช้งานคงเหลือเท่ากัน หรือชื่อปีเดียวกันแต่มีอายุการใช้งานคงเหลือต่างกัน และเครื่องจักรบางรายการกำหนดอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี	M	จากการที่กำหนดให้ผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอายุการใช้งานของสินทรัพย์คงเหลือ และมูลค่าซากของสินทรัพย์ใหม่ทุกรายการใหม่ในปี 2557 สำหรับรายการที่ยังตัดค่าเสื่อมราคาไม่หมด ผู้รับผิดชอบควรพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและความสมเหตุสมผลว่าอายุการใช้งานที่ระบุม่าเหมาะสมหรือไม่ เป็นประมาณการที่น่าเชื่อถือหรือไม่ แล้วปรึกษาผู้ใช้งานที่เป็นผู้ประเมินร่วมกันเพื่อจะได้กำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ และคำนวณค่าเสื่อมราคาได้ถูกต้องน่าเชื่อถือ	ผู้บริหารและผู้ใช้งานยืนยันว่าอายุการใช้งานที่ทบทวนใหม่เป็นไปตามอายุการใช้งานคงเหลือจริงของสินทรัพย์แต่ละรายการ จากการประเมินของผู้ใช้งานที่เหมาะสมแล้ว โดยมีหลักฐานยืนยันตามเอกสารใบทบทวนอายุการใช้งานของสินทรัพย์
4. ด้านการจัดซื้อในประเทศและต่างประเทศ			
1. การควบคุมการสั่งซื้อสั่งจ้างในประเทศพบ 1 รายการสั่งซื้อสินค้าสำเร็จรูปมูลค่า 0.23 ล้านบาท ข้อมูลใบสั่งซื้อไม่มีกรอ้างอิงใบขอซื้อ จากการติดตามพบว่า	M	ควรประสานงานกับแผนก IT เพื่อสอบถามและหาสาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากระบบว่าทำไมถึงไม่จำกัดสิทธิ์การสั่งจ้างใบสั่งซื้อ โดยควบคุมให้แผนกจัดซื้อเป็นผู้จัดทำเท่านั้นตามที่นโยบาย	บริษัทได้อ้างอิงขอข้อมูลใบสั่งซื้อด้วยใบขอซื้อแล้ว โดยผู้ตรวจสอบภายในตรวจรายการที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2557 ไม่พบรายการใบสั่งซื้อสินค้าสำเร็จรูปที่ไม่อ้างอิงใบขอ

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
แผนกขายเป็นผู้จัดทำใบสั่งซื้อในระบบ โดยไม่ได้ผ่านแผนกจัดซื้อ ทั้งที่ตามระบบไม่ได้กำหนดสิทธิ์ให้แผนกขายจัดทำใบสั่งซื้อแต่ให้ทำใบขอซื้อได้เท่านั้น		กำหนด พร้อมให้จำกัดสิทธิ์ของหน่วยงานอื่น ๆ ทุกหน่วยงานไม่มีสิทธิในการจัดทำใบสั่งซื้อเองได้ จะมีสิทธิ์ในการออกใบขอซื้อในระบบเท่านั้น	ซื้อ และไม่พบรายการที่เป็นประเด็นปัญหาเรื่องนี้เกิดขึ้น
2. การอนุมัติตามใบสั่งซื้อสำหรับรายการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท พบบางรายการไม่ได้ผ่านการอนุมัติจากระดับผู้จัดการ แต่เป็นระดับหัวหน้าฝ่ายอนุมัติ	L	ควรประสานงานกับแผนก IT ให้แก้ไขและกำหนดสิทธิ์ในการอนุมัติใบสั่งซื้อตามตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นไปตามอำนาจการอนุมัติที่กำหนดให้ถูกต้องเพื่อใช้ควบคุมอำนาจได้อย่างเหมาะสม	ได้ติดตามข้อมูลใบสั่งซื้อที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2557 มาพิจารณาพบว่าอนุมัติเป็นไปตามอำนาจเงินที่กำหนดถูกต้อง โดยรายการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท ผ่านการอนุมัติจากระดับผู้จัดการถูกต้องแล้ว
3. สำเนาเอกสารใบส่งของผู้ขายเป็นหลักฐานยืนยันการรับสินค้าที่แผนกคลังจัดเก็บ แต่การรับสินค้าสำเร็จรูป 2 รายการไม่มีเอกสารประกอบ และเอกสารบางส่วนขาดการลงนามผู้รับของยืนยันวันที่รับของ	L	การบันทึกรับสินค้าเข้าคลังทุกรายการแผนกคลังควรมีหลักฐานการส่งของจากผู้ขายที่ลงนามผู้รับพร้อมลงวันที่รับของเป็นเอกสารยืนยันให้ทราบว่าจะที่รับเข้าคลังตรงตามเอกสารหรือไม่ และวันที่บันทึกรับเข้า Stock ตรงตามวันที่ของรับเข้าคลังจริง	ได้ติดตามแฟ้มเอกสารใบส่งสินค้า เดือนเมษายน 2557 ที่แผนกคลังจัดเก็บมาตรวจสอบ พบว่ามีการจัดเก็บครบถ้วนเรียงตามลำดับเลขที่ และลงนามผู้รับของยืนยันวันที่รับของถูกต้องครบถ้วน
4. การบันทึกบัญชีซื้อ-ในประเทศทุกประเภทอ้างอิงตามเอกสารใบสำคัญซื้อ (IP) แต่ไม่ได้จัดพิมพ์เอกสารการบันทึกบัญชีซื้อมาจัดเก็บรวมกับเอกสารประกอบการซื้อและรับสินค้า		การบันทึกบัญชีซื้อควรปฏิบัติตามที่คู่มือการปฏิบัติงานระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศกำหนด โดยจัดพิมพ์เอกสารบันทึกบัญชีซื้อประกอบเอกสารการซื้อและรับสินค้าให้ครบถ้วน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และลงนามผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องให้เอกสารสมบูรณ์น่าเชื่อถือ	บริษัทได้จัดพิมพ์เอกสารใบสำคัญซื้อ (IP) มาจัดเก็บรวมกับเอกสารประกอบการซื้อและรับสินค้าครบถ้วนแล้ว โดยผู้ตรวจสอบภายในได้ขอเอกสารบันทึกบัญชีซื้อเดือนเมษายน 2557 มาตรวจสอบ พบว่ามีเอกสารประกอบครบถ้วน
5. เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีซื้อ-ในประเทศ พบว่าซื้อสินค้าสำเร็จรูปพบ 1 รายการ ไม่มีใบสั่งซื้อแนบประกอบ และเกือบทุกรายการไม่มีใบรับสินค้าแนบประกอบ	L	ควรพิจารณาการจัดเก็บเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีซื้อให้ครบถ้วนตามที่คู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานและการตรวจสอบข้อมูลของการบันทึกบัญชีกับเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องตรงกัน และปฏิบัติตามที่นโยบายกำหนด	ได้ติดตามเอกสารบันทึกบัญชีซื้อเดือนเมษายน 2557 มาตรวจสอบ พบว่ามีเอกสารประกอบบัญชีครบถ้วน โดยไม่มีรายการลงวันที่รับของก่อนวันที่ใบสั่งซื้อแล้ว และไม่มีรายการที่บันทึกบัญชีจากการซื้อล่าช้า
6. ในการบันทึกบัญชีตั้งหนี้จากการจัดซื้อในประเทศ พบ 1 รายการมูลค่า 46,099.91 บาท บันทึกวัน	L	ควรบันทึกบัญชีซื้อตามวันที่ได้รับของจริง เนื่องจากความเสี่ยงได้รับโอนมาที่บริษัทแล้วเมื่อรับสินค้า จุดการรับรู้หนี้จึงควร	ได้ติดตามเอกสารบันทึกบัญชีซื้อเดือนเมษายน 2557 มาตรวจสอบ พบว่าไม่มีรายการที่บันทึกบัญชี

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
รับเข้าระบบตามใบรับสินค้าไม่ตรงกับวันที่รับเอกสารใบกำกับภาษี		เกิดขึ้นทันที แต่หากเอกสารที่ได้รับยังไม่สมบูรณ์หรือได้รับล่าช้าก็ให้ดำเนินการติดตามมาแนบประกอบภายหลังให้ครบถ้วน	จากการซื้อล่าช้า
7. เอกสารยืนยันการรับสินค้าจากต่างประเทศที่แผนกคลังจัดเก็บ มีหลากหลายประเภทของเอกสาร บางรายการไม่ได้แนบ Invoice และ Packing List ที่ยืนยันประเภทและปริมาณของสินค้าที่รับเข้าคลัง	L	ควรมีเอกสารแนบ Invoice และ Packing List ที่ยืนยันประเภทและปริมาณของสินค้าที่รับเข้าคลัง	จากการติดตามเอกสารการรับสินค้าจากต่างประเทศที่แผนกคลังจัดเก็บในเดือน มิถุนายน 2557 พบว่าจัดเก็บเอกสาร Invoice และ Packing List เป็นหลักฐานครบถ้วนตามข้อเสนอแนะแล้ว
8. การบันทึกที่รับสินค้าจากต่างประเทศเข้าคลังในระบบ En-Production ตามข้อมูลในเอกสารใบรับสินค้าบางรายการไม่ได้แปลงค่าเป็นเงินบาท บางรายการแปลงค่าเป็นเงินบาทแต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า แต่ข้อมูลใบรับสินค้าในระบบ Mac-5 จะบันทึกแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยมีทั้งรวมและไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า	L	กำหนดให้ผู้รับผิดชอบแผนกขายต่างประเทศเป็นผู้ระบุดำเนินการแลกเปลี่ยนเพื่อคำนวณมูลค่าสินค้าจากต่างประเทศด้วยมูลค่าของสินค้าเข้าระบบรับสินค้าใน En-Production แล้วแนบบัญชีตั้งข้อมูลใบรับสินค้าจาก En-Production มาคำนวณปันส่วนค่าใช้จ่ายในการนำรวมเข้าเป็นต้นทุนของสินค้าเพิ่มในระบบ Mac-5 ให้ถูกต้องตามมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ซื้อจากต่างประเทศ และบันทึกที่รับเข้า Stock Card	บริษัทได้ปฏิบัติตามคำแนะนำแล้วตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2557
9. การคำนวณมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ซื้อจากต่างประเทศบันทึกที่รับเข้า Stock ตามที่แสดงในใบรับสินค้า ใช้อัตราแลกเปลี่ยนไม่ตรงตามวันที่โอนความเสี่ยง โดยค่าใช้จ่ายที่นำมาคำนวณรวมเป็นต้นทุนของสินค้าไม่ครบถ้วน	L	ควรคำนวณมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ซื้อจากต่างประเทศบันทึกที่รับเข้า Stock โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนในการแปลงค่าตามวันที่ B/L หรือวันที่ไปขนสินค้าเข้า แล้วแต่กรณี รวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการนำเข้า	จากการติดตามการคำนวณมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ซื้อจากต่างประเทศในเดือนมิถุนายน 2557 พบว่ามีการคำนวณถูกต้องพอควรตามที่เสนอแนะแล้ว
10. ยอดที่บันทึกบัญชีซื้อสินค้าต่างประเทศเป็นยอดรวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า ที่ Shipping เรียกเก็บรวมอยู่ ทั้งที่มีการบันทึกค่าใช้จ่ายนี้ในบัญชีค่าใช้จ่ายพิธีศุลกากรซ้ำ	L	ยอดที่บันทึกบัญชีซื้อสินค้าจากต่างประเทศควรเป็นยอดค่าสินค้าตาม Invoice แปลงค่าเป็นเงินบาทตามวันที่รับโอนความเสี่ยงของสินค้า โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า เพื่อให้ยอดซื้อสะท้อนยอดค่าสินค้านั้น	จากการติดตามข้อมูลบันทึกบัญชีซื้อสินค้าต่างประเทศในเดือนมิถุนายน 2557 พบว่ามูลค่าที่บันทึกบัญชีด้วยยอดค่าสินค้านั้น ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้าถูกต้องตามที่เสนอแนะแล้ว

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
11. เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีซื้อต่างประเทศจัดเก็บไม่ครบถ้วนตามที่คู่มือผังทางเดินเอกสารกำหนด	M	ควรมีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีซื้อต่างประเทศจัดเก็บให้ครบถ้วนตามที่คู่มือผังทางเดินเอกสารกำหนด	ผู้รับผิดชอบมีการติดตามเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการซื้อต่างประเทศมาจัดเก็บเป็นเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีซื้อต่างประเทศให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่คู่มือการปฏิบัติงานกำหนด ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557
12. การจ่ายค่าสินค้าโดย T/R ที่บันทึกบัญชีสินค้าระหว่างทางพร้อมการตั้งหนี้ T/R ไม่มีเอกสาร Advice of Maturity แนบประกอบ	L	ควรมีเอกสาร Advice of Maturity ประกอบการตั้งหนี้ T/R ที่บันทึกบัญชีสินค้าระหว่างทาง	จากการติดตามรายการเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2557 ไม่พบรายการจ่ายค่าสินค้าโดย T/R ที่บันทึกบัญชีสินค้าระหว่างทางพร้อมการตั้งหนี้ T/R อย่างไรก็ตามก็ควรติดตามความถูกต้องสำหรับรายการที่เกิดขึ้นต่อไป

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้อ่านมติรายงานผลการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในของบริษัท โดยพิจารณาจากรายงานการตรวจสอบภายในและรายงานการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของระบบการควบคุมภายในที่จัดทำขึ้นโดยผู้ตรวจสอบภายในบริษัทได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน โดยเฉพาะประเด็นข้อสังเกตที่มีความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเรียบร้อยแล้ว

13.3 ข้อสังเกตของระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยผู้สอบบัญชี

บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2557 ทางผู้สอบบัญชีมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้แก่บริษัท ดังนี้

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ	คำอธิบายของบริษัท
การใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับการก่อสร้างอาคารและซื้อเครื่องจักร ในระหว่างปี 2557 บริษัทใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับการก่อสร้างอาคารและซื้อเครื่องจักร ซึ่งเป็นลักษณะเพื่อการลงทุน มีผลให้บริษัทมีความเสี่ยงจากการเรียกชำระหนี้ระยะสั้นจากธนาคาร หากธนาคารไม่ให้สินเชื่อต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงที่อัตราดอกเบี้ยจะมีความผันผวน นอกจากนี้มีผลให้อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) ลดลง	บริษัทควรพิจารณาใช้เงินกู้ยืมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเรียกชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนดและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย จึงอาจส่งผลต่อสภาพคล่องของบริษัทในอนาคตได้	การที่บริษัทได้ขอวงเงินกู้ระยะสั้นนั้น เป็นสิ่งที่บริษัทได้วางแผนไว้เนื่องจากบริษัทคาดว่าจะได้รับเงินตามแผนการระดมทุนจาก IPO บริษัทจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้น หากบริษัทไม่สามารถได้รับเงินจากแผนการระดมทุน บริษัทจะเจรจากับทางธนาคารเพื่อเปลี่ยนจากเงินกู้ระยะสั้นมาเป็นเงินกู้

ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ	คำอธิบายของบริษัท
		ระยะยาว ซึ่งคาดว่าธนาคารยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้เนื่องจากธนาคารจะได้รับผลประโยชน์ที่ดีกว่า และบริษัทมีความสัมพันธ์ที่ดีกับธนาคารมาตลอด
การพิจารณางบประมาณการค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายประจำปี บริษัทมีการจัดทำงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายประจำปีสนับสนุนการขายจำนวนหนึ่งโดยยังไม่ได้ระบุกิจกรรมส่งเสริมที่ชัดเจน ทั้งนี้ จะปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและสถานการณ์เมื่อจะใช้จริง	การจัดทำงบประมาณถือเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการวางแผนกำไรของกิจการ การจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เช่น กำหนดแผนงานอย่างละเอียดและจัดสรรงบประมาณล่วงหน้า จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ และยังสามารถใช้ในการประเมินผลและควบคุมการใช้จริงให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้	บริษัท มีการทำแผนประจำปี ของฝ่ายการตลาดอยู่แล้ว โดยจะกำหนดกรอบในการใช้งบประมาณไว้สำหรับแต่ละวัตถุประสงค์ แต่ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้ชัดเจนในแผนได้ เพราะกิจกรรมแต่ละอย่าง จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของตลาด และคู่แข่ง แต่กิจกรรมที่จะทำต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผน

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2557 บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ได้ออกรายงานเกี่ยวกับผลของการสอบทานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งบริษัทได้ปรับปรุงการควบคุมภายในแล้ว สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 ตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน (Special Audit) เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่บริษัทสำหรับวัตถุประสงค์ในการพิจารณาประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้า รายการซื้อวัตถุดิบ การตรวจนับสินค้าคงเหลือ การซื้อและตรวจนับสินค้าถาวร และระบบสารสนเทศ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. **การขายสินค้า** : รายการที่ทำการทดสอบ ขายสินค้าในประเทศ 25 รายการและต่างประเทศ 25 รายการ
  - ก. ได้รับรายงานขายสินค้าในประเทศ ขายสินค้าต่างประเทศ รายงานอายุของลูกหนี้และนโยบายในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
  - ข. มีผลต่างระหว่างรายละเอียดลูกหนี้และบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557

(หน่วย : บาท)

	ยอดรวมตามรายละเอียดลูกหนี้	ยอดรวมตามรายละเอียดบัญชีแยกประเภทย่อย	ผลต่าง
ลูกหนี้ในประเทศ	50,958,387.73	50,965,603.43	7,215.70
ลูกหนี้ต่างประเทศ	42,149,999.08	42,150,050.31	(51.23)

บริษัทได้ชี้แจงว่าผลต่างลูกหนี้ในประเทศเกิดจากการปรับปรุงลูกหนี้รายหนึ่งออกจากยอดรวมลูกหนี้ ซึ่งได้แก้ไขแล้วโดยการลือระบบไม่สามารถแก้ไขได้ ผลต่างลูกหนี้ต่างประเทศเกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน

- ค. สอบทานประเด็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานในปี 2556 บริษัทได้แก้ไขประเด็นดังกล่าวแล้วและไม่พบประเด็นเพิ่มเติมในระหว่างปี 2557
  - ง. มีการอนุมัติการขายสินค้าตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน และไม่พบรายการขายสินค้าให้กับลูกค้าที่ยังมียอดคงค้างเกินกว่าที่กำหนดในนโยบายการให้สินเชื่อ
  - จ. การขายสินค้าภายในประเทศสำหรับรายย่อยที่ต้องจัดส่งให้โดยผู้ให้บริการขนส่งสินค้าจะลงบันทึกบัญชียอดขายก่อนจัดส่ง 1-2 วัน ผู้บริหารชี้แจงว่าได้ตกลงกับฝ่ายขายเรื่องการปิดรับคำสั่งขายก่อน 2-3 วัน ของรอบระยะเวลาบัญชีแต่ละไตรมาส โดยไม่ให้เกิดการรับรู้รายได้ข้ามงวด นอกจากนี้ได้ตกลงกับทางผู้สอบบัญชีเรื่องการจัดเก็บข้อมูลการลงบันทึกขายและใบส่งของในช่วงระหว่าง 5 วันก่อนและหลังของการปิดบัญชีแต่ละงวด เพื่อให้การบันทึกขายในแต่ละงวดตรงกับการขายจริง
2. **รายการซื้อวัตถุดิบ** : รายการที่ทำการทดสอบ รายการซื้อวัตถุดิบจำนวน 25 รายการ
- ก. ได้รับรายงานซื้อวัตถุดิบในประเทศและต่างประเทศ โดยแสดงรายละเอียดผู้ขายสินค้า ปริมาณสินค้า วันที่รับสินค้า ใบแจ้งหนี้ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
  - ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดเจ้าหนี้รายตัวและบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
  - ค. สอบทานประเด็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานในปี 2556 บริษัทได้แก้ไขประเด็นดังกล่าวแล้วตั้งแต่เดือนเมษายน 2557 และไม่พบประเด็นเพิ่มเติมในระหว่างปี 2557
  - ง. บริษัทมีการเปรียบเทียบราคาสินค้าจากผู้ขายสินค้าอย่างน้อย 2 ราย ทุกรายการมีการอนุมัติการสั่งซื้อโดยผู้มีอำนาจตามลำดับชั้นการอนุมัติ ตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน
  - จ. เอกสารการรับสินค้า ปริมาณสินค้า ชื่อสินค้า วันที่ รายละเอียดเจ้าหนี้การค้าตรงกับที่ได้อนุมัติสั่งซื้อและบันทึกเจ้าหนี้การค้าถูกต้อง
  - ฉ. การสุ่มตรวจการรับสินค้าคงเหลือพบว่ามีการรับสินค้าคงเหลือวันที่ไม่ตรงกับที่ตั้งเจ้าหนี้การค้า 11 รายการ และตรงกับการรับสินค้าจำนวน 14 รายการ โดยบริษัทได้อธิบายว่าผลแตกต่างเกิดในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน 2557 ก่อนการประกาศใช้คู่มือปฏิบัติงานตามการวางระบบ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 เกิดจากการบันทึกรับสินค้าตามเอกสารใบส่งของชั่วคราว แต่ทางบัญชีบันทึกตั้งหนี้ตามวันที่ใบแจ้งหนี้/ใบกำกับภาษี อย่่างไรก็ตาม การบันทึกดังกล่าวอยู่ในบัญชีงวดเดียวกัน และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ผู้สอบบัญชีพบว่าการบันทึกตรงวันซึ่งได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว
3. **การตรวจนับสินค้าคงเหลือ** : รายการที่ทำการทดสอบ การตรวจนับวัตถุดิบจำนวน 25 รายการ งานระหว่างทำ จำนวน 25 รายการ และสินค้าสำเร็จรูป 25 รายการ
- ก. ได้รับรายงานวัตถุดิบ งานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป และได้รับแผนการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
  - ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดยอดสินค้าคงเหลือและบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
  - ค. การตรวจสอบนับสินค้าคงเหลือ ณ 30 มิถุนายน 2557 พบว่าพนักงานมีความเข้าใจขั้นตอนการตรวจนับสินค้าคงเหลือ การตรวจนับพบว่าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปไม่มีผลแตกต่าง ในส่วนงานระหว่างทำไม่ตรงกับรายการตรวจนับสินค้าจำนวน 2 รายการ คือ ยางรหัส 0-300B1 มีผลต่าง 1 กิโลกรัม (ผลต่างระหว่าง 11,998 กิโลกรัม กับ 11,999 กิโลกรัม) และยางเส้น 80/90-17RS900TL มีผลต่าง 3 เส้น (ผลต่างระหว่าง 319 เส้น กับ 322 เส้น)

โดยบริษัทที่แจ้งว่า ณ ขณะตรวจนับสินค้าคงเหลือนั้น พบว่ามียอดสินค้าถูกต้องตรงกันกับใบรายงาน แต่ผู้บันทึก
รายงานเพื่อส่งแผนกบัญชี ลงข้อมูลผิดพลาด ทำให้พนักงานบัญชีลงบันทึกผิดพลาดตามไปด้วย ซึ่งปัจจุบันมี
การแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

4. **การตรวจสอบสินทรัพย์ถาวร** : รายการที่ทำการทดสอบ การตรวจนับสินทรัพย์ถาวรที่มีมูลค่าสุทธิตามบัญชีมากกว่า 500,000 บาท และตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดกับทะเบียนทรัพย์สิน
  - ก. ได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ เช่นอาคารและอุปกรณ์ที่ตัดบัญชีหมดแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ และอายุที่ คาดว่า จะยังใช้งานได้ต่อไป รวมถึงสินทรัพย์ที่มีภาวะผูกพันในการใช้สินทรัพย์ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
  - ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดยอดสินทรัพย์ถาวรและบัญชีแยกประเภททั่วไปทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
  - ค. สุ่มตรวจสอบเอกสารขอซื้อ และการอนุมัติซื้อสินทรัพย์ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน
  - ง. การรับสินทรัพย์ รายละเอียดตรงตามที่ได้รับอนุมัติ และบันทึกการในทะเบียนทรัพย์สิน พบว่าบริษัทมี เอกสารรับสินทรัพย์เป็นไปตามคู่มือปฏิบัติงาน
  - จ. บริษัทมีวงเงินประกันภัยครอบคลุมมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ที่สุ่มตรวจสอบอยู่ใน สภาพที่พร้อมใช้งาน
5. **ระบบสารสนเทศ** : รายการที่ทำการทดสอบ รายการสิทธิการเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ระบบ Enpro จำนวน 10 รายการ และระบบ Mac 5 จำนวน 5 รายการ
  - ก. ได้รับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ การบำรุงรักษา การเปลี่ยนแปลงระบบใหม่มาใช้ในการนำระบบ สำรองข้อมูล รวมถึงข้อมูลของพนักงาน รายชื่อผู้ใช้ระบบ ในการเข้าสู่ระบบสารสนเทศ ในวันที่เริ่มตรวจสอบ
  - ข. ติดตามผลประเด็นผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานไว้ในปี 2556 แต่ไม่พบประเด็นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศใน ระหว่างปี 2557
  - ค. สุ่มตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ระบบและรหัสรักษาความปลอดภัยพบว่าทุกรายการมีการจำกัดสิทธิการเข้าถึง ผู้ใช้ระบบ
  - ง. สอบทานการกู้ข้อมูลเมื่อเกิดความเสียหาย พบว่าบริษัทสามารถกู้ข้อมูลล่าสุดจากการสำรองข้อมูลประจำวันได้ และมีการสำรองข้อมูลประจำวัน และสำรองทุกระบบเป็นรายเดือน
  - จ. สุ่มตรวจบัญชีของรายการขาย การซื้อ พบว่าทุกรายการประมวลได้อย่างถูกต้อง และการคำนวณค่าเสื่อมราคา ของสินทรัพย์ถาวรมีความถูกต้องครบถ้วน